

بسته

شماره: ۳۶۳/۴۴۷۰
تاریخ: ۱۳۸۹/۰۱/۳۱
پوست:

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۱۹,۱۱,۳۸۱۴
تاریخ ثبت: عصر
اقدام کننده: ۸۹,۶۸

حضرت آیت الله احمد جنتی
دبیر محترم شورای نگهبان

در اجراء اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل (تشریفات) آمادگی، مقابله و همکاری در
برابر سوانح آلودگی ناشی از مواد خطرناک و سمی مصوب ۲۰۰۰ میلادی (برابر یا ۱۳۷۹
هجری شمسی) که به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و در جلسه علنی روز
چهارشنبه مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۵ مجلس عیناً به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال
می گردد.

علی لاریجانی

**لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل (تشریفات) آمادگی،
مقابله و همکاری در برابر سوانح آلودگی ناشی از مواد خطرناک و سمی
مصوب ۲۰۰۰ میلادی (برابر با ۱۳۷۹ هجری شمسی)**

ماده واحده- به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به پروتکل (تشریفات) آمادگی، مقابله و همکاری در برابر سوانح آلودگی ناشی از مواد خطرناک و سمی مصوب ۲۰۰۰ میلادی (برابر با ۱۳۷۹ هجری شمسی) به شرح پیوست ملحق گردد و اسناد الحاق را نزد امین اسناد تودیع نماید.

تبصره ۱- وزارت راه و ترابری (سازمان بنادر و دریانوردی) مسؤول اجراء کنوانسیون می‌باشد و تغییر آن برعهده دولت است.

تبصره ۲- دولت موظف است کلیه اصلاحیه‌های پروتکل (تشریفات) و پیوستهای آن، موضوع ماده (۱۲) را در مهلت مناسب، قبل از انقضاء مهلت‌های مورد نظر در ماده مذکور طبق اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به مجلس شورای اسلامی حسب مورد اعلام نماید.

در صورتی که مجلس شورای اسلامی اصلاحیه‌ها را تصویب ننماید دولت موظف است مراتب را مبنی بر عدم پذیرش اصلاحیه‌ها، در ظرف مهلت مقرر در موافقتنامه به مراجع ذی‌ربط (موضوع ماده مذکور) اعلام و این اصلاحیه‌ها در این موارد برای دولت جمهوری اسلامی ایران لازم‌الاجراء نخواهد بود.

تبصره ۳- رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای هرگونه بازنگری یا اصلاح کنوانسیون در اجراء ماده (۱۶) آن، الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

**پروتکل (تشریفات) آمادگی، مقابله و همکاری در برابر سوانح آلودگی
ناشی از مواد خطرناک و سمی
مصوب ۲۰۰۰ میلادی (برابر با ۱۳۷۹ هجری شمسی)**

مقدمه:

اعضاء این پروتکل (تشریفات)،

که اعضاء کنوانسیون بین‌المللی آمادگی، مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی، مصوب ۳۰ نوامبر ۱۹۹۰ میلادی (برابر با ۱۰ آذر ۱۳۶۹ هجری شمسی) در لندن هستند،
با در نظر گرفتن قطعنامه شماره ۱۰ مصوب فراهمایی (کنفرانس) همکاری بین‌المللی در مورد آمادگی و مقابله در برابر آلودگی نفتی، مورخ ۱۹۹۰ میلادی (برابر با ۱۳۶۹ هجری شمسی) در مورد توسعه حیطه شمول کنوانسیون بین‌المللی آمادگی، مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی، مصوب ۱۹۹۰ میلادی (برابر با ۱۳۶۹ هجری شمسی)، برای دربر گرفتن مواد سمی و خطرناک،
همچنین با در نظر گرفتن این که بر اساس قطعنامه شماره ۱۰ فراهمایی (کنفرانس) همکاری بین‌المللی در مورد آمادگی و مقابله در برابر آلودگی نفتی، مصوب ۱۹۹۰ میلادی (برابر با ۱۳۶۹ هجری شمسی)، سازمان بین‌المللی دریانوردی کار خود را در همیاری با تمام سازمانهای بین‌المللی ذی‌نفع در همه جوانب آمادگی، مقابله و همکاری در برابر سوانح آلودگی ناشی از مواد خطرناک و سمی افزایش داده است،
با در نظر گرفتن اصل «آلوده کننده، مسؤول پرداخت است» به عنوان یک اصل کلی حقوق بین‌الملل محیط زیست،
با آگاهی از تدوین راهبردی به منظور یکپارچه کردن رویکرد احتیاطی در خط‌مشی‌های سازمان بین‌المللی دریانوردی،

همچنین با آگاهی از این که در صورت سانحه آلودگی ناشی از مواد خطرناک و سمی، اقدام مؤثر و سریع به منظور کاهش خسارتی که ممکن است از چنین سانحه‌ای ناشی شود، ضروری است،

به شرح زیر موافقت نموده‌اند:

ماده ۱- مقررات کلی

۱- اعضاء تعهد می‌نمایند که به طور انفرادی یا مشترک تمام اقدامات مناسب را طبق مفاد این پروتکل (تشریفات) و پیوست آن، برای آمادگی و مقابله با سانحه آلودگی ناشی از مواد خطرناک و سمی انجام دهند.

۲- پیوست این پروتکل (تشریفات) جزء لاینفک پروتکل (تشریفات) را تشکیل می‌دهد و ارجاع به این پروتکل (تشریفات)، هم زمان ارجاع به پیوست می‌باشد.

۳- این پروتکل (تشریفات) در مورد هیچ کشتی جنگی، کشتی تدارکاتی یا کشتی دیگر تحت مالکیت یا بهره‌برداری یک دولت که در زمان استفاده صرفاً در امور غیرتجاری دولت مورد استفاده قرار می‌گیرد، اعمال نمی‌گردد. با این حال هر عضو با تصویب اقدامات مناسبی که در بهره‌برداری یا قابلیت‌های بهره‌برداری چنین کشتی‌های تحت مالکیت یا بهره‌برداری آن، اختلال ایجاد ننماید، اطمینان حاصل خواهد نمود که چنین کشتی‌هایی تا حد متعارف و عملی، به گونه‌ای سازگارانه با این پروتکل (تشریفات)، عمل کنند.

ماده ۲- تعاریف

از نظر این کنوانسیون:

۱- «سانحه آلودگی ناشی از مواد خطرناک و سمی» (که از این پس «سانحه آلودگی» نامیده می‌شود) یعنی هر اتفاق یا مجموعه‌ای از اتفاق‌ها با منشأ یکسان از جمله آتش‌سوزی یا انفجار که منجر به تخلیه، بیرون‌ریزی یا پخش مواد خطرناک و سمی شود یا بتواند منجر به آن شود یا موجب تهدیدی برای محیط زیست دریایی، یا خط ساحلی یا منافع مربوط به یک یا چند دولت شود یا بتواند بشود و مستلزم اقدام اضطراری یا مقابله فوری باشد.

۲- مواد خطرناک و سمی یعنی هر ماده‌ای غیر از نفت که اگر وارد محیط زیست دریایی شود، محتمل است که خطراتی را برای سلامت انسان ایجاد کند، به منابع زنده و حیات دریایی لطمه وارد آورد، به موارد استفاده از دریا صدمه وارد کند یا دیگر استفاده‌های مشروع از دریا را مختل نماید.

۳- «بنادر دریایی و امکانات جابه‌جایی مواد خطرناک و سمی» یعنی بنادر یا امکاناتی که چنین موادی در آنجا از کشتیها تخلیه یا بارگیری می‌شوند.

۴- «سازمان» یعنی سازمان بین‌المللی دریانوردی.

۵- «دبیر کل» یعنی دبیر کل سازمان.

۶- کنوانسیون آپی.آر.سی یعنی کنوانسیون بین‌المللی آمادگی، مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی، مصوب ۱۹۹۰ میلادی (برابر با ۱۳۶۹ هجری شمسی).

ماده ۳- طرحهای اضطراری و گزارش‌دهی

۱- هر عضو باید کشتی‌هایی را که محق به برافراشتن پرچم آن هستند، ملزم نماید طرح اضطراری سانحه آلودگی را بر روی کشتی داشته باشند و باید فرماندهان کشتی‌ها یا سایر اشخاص مسؤول چنین کشتی‌هایی را ملزم نماید که از روشهای گزارش‌دهی تا حدی که الزامی شده‌اند، تبعیت کنند. الزامات طراحی و روشهای گزارش‌دهی هر دو باید با مفاد قابل اعمال کنوانسیونهای تدوین شده توسط سازمان که برای آن عضو لازم‌الاجراء شده‌اند، باشد. طرحهای اضطراری سانحه آلودگی در کشتی برای واحدهای فراساحلی، از جمله تأسیسات شناور تولید، ذخیره و تخلیه و واحدهای شناور ذخیره باید به موجب مقررات ملی و یا نظامهای مدیریت زیست محیطی رسیدگی شوند و از شمول این ماده مستثنی هستند.

۲- هر عضو باید به نحوی که مقتضی می‌داند مقامها یا بهره‌برداران مسؤول بنادر دریایی و امکانات جابه‌جایی مواد خطرناک و سمی تحت صلاحیت خود را به داشتن طرحهای اضطراری سانحه آلودگی یا ترتیبات مشابهی که برای مواد خطرناک و سمی و

هماهنگ با نظام ملی ایجاد شده طبق ماده (۴) و تصویب شده طبق روشهای وضع شده توسط مقام ملی صالح باشد، ملزم نماید.

۳- هنگامی که مقامهای مجاز یک عضو از سانحه آلودگی اطلاع یابند، باید سایر دولتهایی را که محتمل است منافع آنها توسط سانحه مزبور تحت تأثیر قرار گیرد، آگاه نمایند.

ماده ۴- نظامهای منطقه‌ای و ملی آمادگی و مقابله

۱- هر عضو باید نظام ملی مقابله سریع و مؤثر با سوانح آلودگی را ایجاد نماید. این نظام حداقل باید شامل موارد زیر باشد:

الف) تعیین موارد زیر:

(۱) مقام یا مقامهای صالح ملی با مسئولیت آمادگی و مقابله با سوانح آلودگی؛

(۲) مرکز یا مراکز ارتباطی عملیاتی ملی؛ و

(۳) مقامی که مجاز باشد از طرف آن دولت، درخواست کمک کند یا در مورد ارائه

کمک درخواست شده تصمیم‌گیری نماید.

ب) طرح احتیاطی ملی آمادگی و مقابله شامل رابطه سازمانی نهادهای مختلف دخیل اعم از عمومی یا خصوصی، با در نظر گرفتن دستورالعملهای تدوین شده توسط سازمان.

۲- همچنین هر عضو در چهارچوب تواناییهای خود به طور انفرادی یا از طریق همکاری دو جانبه یا چند جانبه و در صورت اقتضاء با همکاری صنایع کشتیرانی، صنایع مربوط به مواد خطرناک و سمی، مقامهای بندری و سایر مؤسسات مربوط باید موارد زیر را ایجاد نماید:

الف) حداقل سطح تجهیزات از قبل مستقر شده جهت مقابله با سوانح آلودگی،

متناسب با خطر احتمالی و برنامه‌هایی برای استفاده از آن تجهیزات؛

ب) برنامه تمرینهایی برای سازمانهای مقابله با سانحه آلودگی و آموزش کارکنان مربوط؛

پ) طرحهای تفصیلی و قابلیتهای ارتباطی برای مقابله با سانحه آلودگی. چنین قابلیتهایی باید به طور مداوم در دسترس باشد؛ و
ت) سازو کار یا ترتیبی جهت هماهنگ کردن مقابله با سانحه آلودگی، در صورت اقتضاء با قابلیتهای بسیج منابع لازم.

۳- هر عضو باید اطمینان حاصل نماید که اطلاعات جاری به طور مستقیم یا از طریق سازمان یا ترتیبات منطقه‌ای مربوط در رابطه با موارد زیر به سازمان ارائه شده است:
الف) موقعیت، داده‌های مخابراتی و در صورت عملی بودن، مناطق تحت مسئولیت مقامها و مؤسسات موضوع جزء الف) بند (۱)؛

ب) اطلاعات مربوط به تجهیزات مقابله با آلودگی و نظر تخصصی در رشته‌های مربوط به مقابله با سانحه آلودگی و نجات دریایی که در صورت درخواست می‌تواند در اختیار سایر دولت‌ها گذاشته شود؛ و
پ) طرح احتیاطی ملی خود.

ماده ۵- همکاری بین‌المللی جهت مقابله با آلودگی

۱- اعضاء موافقت می‌نمایند که با توجه به تواناییها و در دسترس بودن منابع مربوط خود، بنا به درخواست هر عضوی که از سانحه آلودگی تحت تأثیر قرار گرفته یا احتمال دارد تحت تأثیر قرار گیرد با آن عضو همکاری کنند و خدمات مشورتی، تجهیزات و پشتیبانی فنی را به منظور مقابله با سانحه آلودگی، در صورتی که شدت سانحه مزبور اقتضاء کند، ارائه نمایند. تأمین هزینه‌های چنین کمکی بر اساس مفاد مندرج در پیوست این پروتکل (تشریفات) انجام خواهد شد.

۲- عضوی که درخواست کمک نموده است می‌تواند از سازمان بخواهد که در مشخص نمودن منابع تأمین مالی موقت هزینه‌های مندرج در بند (۱)، کمک نماید.

۳- هر عضو طبق موافقتنامه‌های قابل اعمال بین‌المللی باید اقدامات حقوقی یا اداری لازم را جهت تسهیل موارد زیر به عمل آورد:

(الف) ورود و خروج کشتیها، هواپیماها و سایر وسایل حمل و نقل مورد استفاده برای مقابله با سانحه آلودگی و بهره‌برداری از آنها در سرزمین خود یا حمل کارکنان، کالاها، مواد و تجهیزات لازم جهت مقابله با سانحه مزبور؛ و

(ب) نقل و انتقال سریع کارکنان، کالاها، مواد و تجهیزات موضوع جزء (الف) فوق به سرزمین خود، از طریق آن به خارج از آن.

ماده ۶- تحقیق و توسعه

- ۱- اعضاء موافقت می‌نمایند که به‌طور مستقیم یا در صورت اقتضاء از طریق سازمان یا سازمانها یا ترتیبات منطقه‌ای مربوط جهت ارتقاء و مبادله نتایج برنامه‌های تحقیق و توسعه مربوط به ارتقای آخرین پیشرفته‌ها در زمینه آمادگی و مقابله با سوانح آلودگی، از جمله فناوریها و فنون بازرسی، بازدارندگی، بازیافت، متفرق‌سازی، پاکسازی و راههای دیگر کاهش یا تعدیل اثرات سوانح آلودگی و در جهت اعاده وضع سابق، همکاری نمایند.
- ۲- به این منظور، اعضاء تعهد می‌نمایند که به طور مستقیم یا در صورت اقتضاء از طریق سازمان یا سازمانها یا ترتیبات منطقه‌ای مربوط ارتباط لازم را بین مؤسسات تحقیقاتی اعضاء برقرار نمایند.
- ۳- اعضاء موافقت می‌نمایند که به طور مستقیم یا از طریق سازمان یا سازمانها یا ترتیبات منطقه‌ای مربوط، در صورت اقتضاء جهت ترغیب برگزاری مرتب همایش‌های بین‌المللی در مورد موضوعات مربوط از جمله پیشرفته‌های فناوری در زمینه تجهیزات و فنون مقابله با سوانح آلودگی همکاری نمایند.
- ۴- اعضاء موافقت می‌نمایند که از طریق سازمان یا سایر سازمانهای بین‌المللی صالح، توسعه استانداردهای مربوط به فنون و تجهیزات سازگار مقابله با آلودگی مواد خطرناک و سمی را تشویق نمایند.

ماده ۷- همکاری فنی

۱- اعضاء تعهد می نمایند که به طور مستقیم یا از طریق سازمان و سایر نهادهای بین المللی در صورت اقتضاء در رابطه با آمادگی و مقابله با سوانح آلودگی، در موارد زیر به اعضائی که درخواست کمک فنی می نمایند، کمک کنند:

الف) آموزش کارکنان؛

ب) اطمینان از در دسترس بودن فناوری، تجهیزات و تأسیسات مربوط؛

پ) تسهیل سایر اقدامات و ترتیبات جهت آمادگی و مقابله با سوانح آلودگی؛ و

ت) انجام برنامه های مشترک تحقیق و توسعه.

۲- اعضاء تعهد می نمایند که با رعایت قوانین، مقررات و سیاستهای ملی خود به طور فعال در زمینه انتقال فناوری در رابطه با آمادگی و مقابله با سوانح آلودگی همکاری نمایند.

ماده ۸- ترغیب همکاریهای دو جانبه و چند جانبه در زمینه آمادگی و مقابله

اعضاء باید تلاش نمایند تا موافقتنامه های دو جانبه یا چند جانبه را برای آمادگی و مقابله با سوانح آلودگی منعقد نمایند. نسخه های موافقتنامه های مزبور باید به سازمان ارسال گردد تا آنها را بنا به درخواست اعضاء، در دسترس قرار دهد.

ماده ۹- ارتباط با سایر کنوانسیونها و سایر موافقتنامه ها

هیچ چیز در این پروتکل (تشریفات) نباید به عنوان تغییر دهنده حقوق یا تعهدات هر عضو به موجب کنوانسیون یا موافقتنامه بین المللی دیگر تفسیر شود.

ماده ۱۰- ترتیبات نهادی

۱- اعضاء، سازمان را به شرط موافقت آن و در دسترس بودن منابع کافی جهت ادامه

فعالیت، برای انجام وظایف و فعالیتهای زیر تعیین می نمایند:

الف) خدمات اطلاعاتی:

۱- دریافت، مقایسه و انتشار اطلاعات تهیه شده توسط اعضاء و اطلاعات مربوط ارائه شده توسط منابع دیگر در صورت درخواست؛ و

۲- ارائه کمک جهت مشخص نمودن منابع تأمین مالی موقت هزینه‌ها؛

ب) آموزش و کارآموزی:

۱- ترغیب کارآموزی در زمینه آمادگی و مقابله با سوانح آلودگی؛

۲- ترغیب برگزاری همایش‌های بین‌المللی؛

پ) خدمات فنی:

۱- تسهیل همکاری در زمینه تحقیق و توسعه؛

۲- ارائه طریق به دولتهایی که در صدد ایجاد قابلیت‌های مقابله ملی یا منطقه‌ای

هستند؛ و

۳- تجزیه و تحلیل اطلاعات تهیه شده توسط اعضاء و اطلاعات مربوط تهیه شده

توسط منابع دیگر و ارائه طریق یا اطلاعات به دولتها.

ت) کمکهای فنی:

۱- تسهیل ارائه کمکهای فنی به دولتهایی که در صدد ایجاد قابلیت‌های مقابله ملی یا

منطقه‌ای هستند؛ و

۲- تسهیل تأمین کمک و مشاوره فنی، بنا به درخواست دولتهایی که با سوانح عمده

آلودگی مواجه شده‌اند.

۲- در اجراء فعالیتهای مشخص شده در این ماده، سازمان تلاش خواهد نمود تا

توانمندی دولتها را به طور انفرادی یا از طریق ترتیبات منطقه‌ای جهت آمادگی و مقابله با

سوانح آلودگی، با استفاده از تجارب دولتها، موافقتنامه‌های منطقه‌ای و ترتیبات صنعتی و با

امعان نظر ویژه به نیازهای کشورهای در حال توسعه، تقویت نماید.

۳- مفاد این ماده باید طبق برنامه‌ای که توسط سازمان تهیه و تحت بازنگری قرار

می‌گیرد، اعمال شود.

ماده ۱۱- ارزیابی پروتکل (تشریفات)

اعضاء باید در چهارچوب سازمان، اثر بخشی پروتکل (تشریفات) را در پرتو اهداف آن، به ویژه با توجه به اصول بنیادین همکاری و کمک، مورد ارزیابی قرار دهند.

ماده ۱۲- اصلاحات

۱- این پروتکل (تشریفات) طبق یکی از روشهای مشخص شده در بندهای زیر می تواند اصلاح گردد.

۲- اصلاح بعد از بررسی توسط سازمان:

الف) هر اصلاحیه پیشنهادی پروتکل (تشریفات) توسط یک عضو باید به سازمان تسلیم و حداقل شش ماه قبل از بررسی آن، توسط دبیر کل بین تمام اعضاء سازمان و تمام اعضاء توزیع گردد.

ب) هر اصلاحیه ای که به شکل فوق پیشنهاد و توزیع گردیده است باید جهت بررسی به کار گروه حفاظت از محیط زیست دریایی سازمان تسلیم گردد.

پ) اعضاء پروتکل (تشریفات)، خواه عضو سازمان باشند یا نباشند، حق دارند که در جریان رسیدگی کارگروه حفاظت از محیط زیست دریایی شرکت نمایند.

ت) اصلاحیه ها با اکثریت دو سوم صرفاً اعضاء پروتکل (تشریفات) حاضر و رأی دهنده به تصویب خواهد رسید.

ث) اگر اصلاحیه ها طبق جزء (ت) به تصویب برسد توسط دبیر کل به تمام اعضاء پروتکل (تشریفات) جهت پذیرش ارسال خواهد شد.

ج) ۱- اصلاحیه یک ماده یا پیوست پروتکل (تشریفات) در تاریخی پذیرفته شده تلقی خواهد شد که در آن تاریخ دو سوم اعضاء به دبیر کل اعلام نموده باشند که آنها، اصلاحیه را پذیرفته اند.

۲- اصلاحیه یک الحاقیه در پایان دوره ای که در زمان تصویب آن، توسط کار گروه حفاظت از محیط زیست دریایی مطابق جزء (ت) تعیین شده است، و این دوره کمتر از

ده ماه نخواهد بود، پذیرفته شده تلقی خواهد شد، مگر این که در طول این دوره، مخالفت دست کم یک سوم اعضا، به دبیر کل اعلام شده باشد.

ج) ۱- اصلاحیه یک ماده یا پیوست پروتکل (تشریفات) که طبق ردیف (۱) جزء (ج) پذیرفته شده باشد، شش ماه پس از تاریخی که در آن تاریخ پذیرفته شده تلقی گردیده، برای اعضائی که به دبیر کل اعلام کرده اند که آنها اصلاحیه را پذیرفته اند، لازم الاجراء خواهد گردید.

۲- اصلاحیه یک الحاقیه که طبق ردیف (۲) جزء (ج) پذیرفته شده است، شش ماه بعد از تاریخی که در آن تاریخ، پذیرفته شده تلقی گردیده، برای تمام اعضا لازم الاجراء خواهد گردید به استثناء آنهایی که پیش از این تاریخ، با آن مخالفت نموده باشند، یک عضو در هر زمان می تواند از مخالفت اعلام شده قبلی خود با تسلیم یادداشتی دال بر این موضوع به دبیر کل، صرف نظر نماید.

۳- اصلاح توسط یک فراهمایی (کنفرانس):

الف) بنا به درخواست یک عضو که مورد تأیید حداقل یک سوم اعضا قرار بگیرد، دبیر کل، فراهمایی (کنفرانس) اعضا پروتکل (تشریفات) را جهت بررسی اصلاحات پروتکل (تشریفات) برگزار خواهد کرد.

ب) اصلاحیه ای که در فراهمایی مزبور توسط اکثریت دو سوم اعضا حاضر و رأی دهنده تصویب شود، توسط دبیر کل به تمام اعضا جهت پذیرش آنها، ارسال خواهد شد.

پ) جز در صورتی که فراهمایی تصمیم دیگری اتخاذ نماید، اصلاحیه، پذیرفته شده تلقی و طبق تشریفات مشخص شده در جزءهای (ج) و (ج) بند (۲) لازم الاجراء خواهد شد.

۴- تصویب و لازم الاجراء شدن اصلاحیه ای که منجر به اضافه نمودن پیوست یا الحاقیه می شود تابع روشی است که در مورد اصلاحیه پیوست اعمال می شود.

۵- با هر عضوی که:

الف) اصلاحیه یک ماده یا پیوست به موجب ردیف (۱) جزء (ج) بند (۲) را

پذیرفته باشد؛ یا

- ب) اصلاحیه‌ای را که منجر به اضافه نمودن پیوست یا الحاقیه به موجب بند (۴) می‌شود، نپذیرفته باشد؛ یا
- پ) مخالفت با اصلاحیه یک الحاقیه به موجب ردیف (۲) جزء (ج) بند (۲) را ارسال داشته باشد؛
- تنها به منظور اعمال اصلاحیه مزبور، به عنوان غیر عضو رفتار می‌شود. چنین رفتاری با تسلیم اطلاعیه پذیرش به موجب ردیف (۲) جزء (ج) بند (۲) یا صرف نظر کردن از مخالفت به موجب ردیف (۲) جزء (ج) بند (۲) خاتمه خواهد یافت.
- ۶- دبیر کل تمام اعضاء را از هر اصلاحیه‌ای که به موجب این ماده لازم الاجراء می‌شود، به همراه تاریخی که در آن تاریخ، اصلاحیه لازم الاجراء می‌شود، آگاه خواهد کرد.
- ۷- هر اطلاعیه پذیرش، مخالفت یا صرف نظر کردن از مخالفت در خصوص یک اصلاحیه به موجب این ماده، باید به طور کتبی به دبیر کل ارسال شود و او اعضاء را از اطلاعیه مزبور و تاریخ وصول آن، آگاه خواهد کرد.
- ۸- الحاقیه پروتکل (تشریفات) فقط حاوی مقرراتی خواهد بود که ماهیت فنی دارند.

ماده ۱۳- امضاء، تنفیذ، پذیرش، تصویب و الحاق

- ۱- این پروتکل (تشریفات) جهت امضاء در مقر سازمان از تاریخ ۱۵ مارس ۲۰۰۰ تا ۱۴ مارس ۲۰۰۱ (برابر با ۱۳۷۹/۱۲/۲۵ تا ۱۳۸۰/۱۲/۲۴) مفتوح می‌باشد و بعد از آن جهت الحاق مفتوح می‌ماند. هر دولت عضو کنوانسیون ا.پی.آر.سی می‌تواند به یکی از روشهای زیر عضو این پروتکل (تشریفات) گردد:

الف) امضاء بدون حق شرط تنفیذ، پذیرش یا تصویب؛ یا

ب) امضاء مشروط به تنفیذ، پذیرش یا تصویب که متعاقب آن تنفیذ، پذیرش یا

تصویب صورت گیرد؛ یا

ب) الحاق.

۲- تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق به وسیله سپردن سندی به همین منظور نزد دبیرکل، صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۴- دولتهایی با بیش از یک نظام حقوقی

۱- اگر یک دولت عضو کنوانسیون آبی.آر.سی دارای دو یا چند واحد سرزمینی باشد که در آنها نظامهای مختلف حقوقی در رابطه با موضوعات مورد حکم در این پروتکل (تشریفات)، قابل اعمال است، می تواند در زمان امضاء، تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق اعلام کند که این پروتکل (تشریفات) به تمام واحدهای سرزمینی آن یا فقط به یک واحد یا چند از آنها که کنوانسیون آبی.آر.سی در مورد آنها اعمال شده است، تعمیم خواهد یافت و می تواند در هر زمانی این اعلامیه را با تسلیم اعلامیه دیگری تغییر دهد.

۲- هر تعداد از چنین اعلامیههایی به طور کتبی به امین اسناد اعلام خواهد شد و باید به طور صریح در آن، واحد یا واحدهای سرزمینی که پروتکل (تشریفات) در مورد آنها اعمال می شود، ذکر گردد. در صورت تغییر، اعلامیه باید به طور صریح واحد یا واحدهای سرزمینی که اعمال پروتکل (تشریفات) در مورد آنها بعداً تعمیم خواهد یافت و تاریخی که در آن تاریخ، این تعمیم نافذ می شود، ذکر گردد.

ماده ۱۵- لازم الاجراء شدن

۱- این پروتکل (تشریفات) دوازده ماه پس از تاریخی که در آن تاریخ، حداقل پانزده دولت، آن را بدون شرط تنفیذ، پذیرش یا تصویب، امضاء کرده باشند یا اسناد لازم جهت تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق را طبق ماده (۱۳) سپرده باشند، لازم الاجراء خواهد شد.

۲- برای دولتهایی که سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق به این پروتکل (تشریفات) را بعد از انجام الزامات لازم الاجراء شدن آن ولی قبل از تاریخ لازم الاجراء شدن سپرده باشند، تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق در تاریخ لازم الاجراء شدن

این پروتکل (تشریفات) یا سه ماه بعد از تاریخ سپردن سند، هر کدام که دیرتر باشد، نافذ خواهد شد.

۳- برای دولتهایی که پس از تاریخی که در آن تاریخ، پروتکل (تشریفات) لازم الاجراء شده است، سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق را سپرده‌اند، این پروتکل (تشریفات) سه ماه بعد از تاریخ سپردن سند نافذ خواهد شد.

۴- بعد از تاریخی که در آن تاریخ، اصلاحیه این پروتکل (تشریفات) به موجب ماده (۱۲) پذیرفته شده تلقی گردیده است، هر سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق سپرده شده، در مورد این پروتکل (تشریفات) به نحو اصلاح شده، اعمال خواهد شد.

ماده ۱۶ - فسخ

۱- هر عضو می‌تواند عضویت خود را در این پروتکل (تشریفات) در هر زمانی بعد از انقضاء پنج سال از تاریخی که در آن تاریخ، این پروتکل (تشریفات) برای آن عضو لازم الاجراء می‌شود، فسخ نماید.

۲- فسخ عضویت با اعلام کتبی به دبیر کل صورت خواهد گرفت.

۳- فسخ عضویت دوازده ماه بعد از دریافت اطلاعیه فسخ عضویت توسط دبیر کل یا بعد از گذشت مدت طولانی‌تری که ممکن است در اطلاعیه مشخص شود، نافذ خواهد شد.

۴- عضوی که عضویت خود را در کنوانسیون آبی.آر.سی فسخ می‌کند، خود به خود عضویت در پروتکل (تشریفات) را نیز فسخ می‌نماید.

ماده ۱۷- امین اسناد

۱- این پروتکل (تشریفات) نزد دبیر کل سپرده خواهد شد.

۲- دبیر کل باید:

الف) تمام دولتهایی را که این پروتکل (تشریفات) را امضاء نموده‌اند یا به آن ملحق شده‌اند از موارد زیر آگاه نماید:

(۱) هر امضاء جدید یا سپردن سند تفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق به همراه تاریخ آن؛

(۲) هر اعلامیه صادره موضوع ماده (۱۴) این پروتکل (تشریفات)؛

(۳) تاریخ لازم‌الاجراء شدن این پروتکل (تشریفات)؛ و

(۴) سپردن هر سند فسخ عضویت در این پروتکل (تشریفات) همراه با تاریخی که دریافت شده و تاریخی که فسخ عضویت نافذ می‌شود.

ب) نسخه‌های برابر اصل مصدق این پروتکل (تشریفات) را به دولتهای تمام کشورهایی که این پروتکل (تشریفات) را امضاء نموده یا به آن ملحق شده‌اند ارسال نماید.
۳- به محض لازم‌الاجراء شدن این پروتکل (تشریفات)، نسخه اصلی مصدق آن، توسط امین اسناد برای ثبت و انتشار طبق ماده (۱۰۲) منشور ملل متحد، به دبیر کل سازمان ملل متحد ارسال خواهد شد.

ماده ۱۸- زبانها

این پروتکل (تشریفات) در یک نسخه اصلی به زبانهای عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی تنظیم شده است و هر یک از متون دارای اعتبار یکسان است.

در تأیید مراتب فوق، امضاء کنندگان زیر که از طرف دولتهای متبوع خود برای این منظور اختیار دارند، این پروتکل (تشریفات) را امضاء نموده‌اند.

این پروتکل (تشریفات) در لندن به تاریخ پانزدهم مارس سال ۲۰۰۰ میلادی (برابر با بیست و پنجم اسفند ۱۳۷۹ هجری شمسی) تصویب شد.

پیوست بازپرداخت هزینه‌های کمک

۱- الف) چنانچه موافقتنامه‌ای در مورد ترتیبات مالی حاکم بر اقدامات اعضاء در برخورد با سوانح آلودگی، قبل از سانحه آلودگی به صورت دو جانبه یا چند جانبه منعقد نشده باشد، اعضاء هزینه‌های اقدامات مربوط خود را در برخورد با آلودگی طبق ردیفهای (۱) یا (۲) زیر به عهده خواهند گرفت.

(۱) اگر اقدام توسط یک عضو بنا به درخواست صریح عضو دیگر صورت گرفته باشد، عضو درخواست کننده، هزینه اقدام عضو کمک کننده را پرداخت خواهد کرد. عضو درخواست کننده می‌تواند درخواست خود را در هر زمانی لغو کند، اما در این صورت، هزینه‌هایی را که عضو کمک کننده قبلاً متحمل شده یا تعهد نموده است، به عهده خواهد گرفت.

(۲) اگر اقدام بنا به ابتکار یک عضو صورت گرفته باشد، عضو مزبور هزینه‌های اقدام خود را به عهده خواهد گرفت.

ب) اصول ذکر شده در جزء (الف) جز در صورتی که اعضاء مربوط، در هر مورد خاص به گونه دیگری موافقت کرده باشند، اعمال خواهد شد.

۲- هزینه‌های اقدام صورت گرفته توسط یک عضو بنا به درخواست عضو دیگر، جز در صورتی که به گونه دیگری موافقت نشده باشد طبق قانون و رویه جاری عضو کمک کننده در رابطه با بازپرداخت این گونه هزینه‌ها، به صورت عادلانه محاسبه خواهد شد.

۳- عضو درخواست کننده کمک و عضو کمک کننده، در صورت اقتضاء، جهت انجام هر عملی برای پاسخگویی به ادعای غرامت، همکاری خواهند کرد. بدین منظور، آنها توجه کافی را به نظامهای حقوقی موجود معطوف خواهند داشت. هرگاه اقدامی که بدین صورت انجام گرفته است اجازه جبران کامل هزینه‌های محتمل شده در عملیات

کمک‌رسانی را ندهد، عضو درخواست کننده کمک می‌تواند از عضو کمک کننده بخواهد که از بازپرداخت هزینه‌هایی که مبلغ جبران شده را افزایش می‌دهد صرف نظر کند یا هزینه‌هایی را که طبق بند (۲) محاسبه شده‌اند، کاهش دهد. عضو مزبور همچنین می‌تواند درخواست تأخیر در بازپرداخت چنین هزینه‌هایی را بنماید. در بررسی چنین درخواستی، اعضاء کمک کننده باید توجه کافی را به نیازهای کشورهای در حال توسعه معطوف دارند.

۴- مفاد این پروتکل (تشریفات) به هیچ نحو به گونه‌ای تفسیر نخواهد شد که به حقوق اعضاء، جهت دریافت هزینه‌های اقداماتی که به موجب سایر مقررات و قواعد حاکم حقوق داخلی و بین‌المللی برای مقابله با آلودگی یا تهدید آلودگی، متحمل می‌شوند، از اشخاص ثالث، لطمه‌ای وارد آورد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده‌واحد منضم به متن پروتکل (تشریفات)، شامل مقدمه و هجده ماده و یک پیوست در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و پنجم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. ان

علی لاریجانی